

Phosphoral [Ferring bv]

Drank; flacon 90 ml. Bevat per 45 ml drank: natriumdiwaterstoffosfaat 24,4 g, dinatriumwaterstoffosfaat 10,8 g. Bevat tevens 5 g natrium/45 ml en benzoëzuur als conserveermiddel.

Bron: farmacotherapeutisch kompas 2008

CFH-Advies

Bij colonlavage gaat de voorkeur uit naar macrogol/electrolyten omdat dit geen netto water- en electrolytenverplaatsing teweegbrengt. De effectiviteit van een colonlavagemiddel kan mogelijk afhangen van het innameschema en van de tijdsduur tussen de laatste inname en de ingreep. Tussen natriumfosfaat en macrogol/electrolyten is geen verschil in effectiviteit aangetoond. Natriumfosfaat geeft daarentegen wel aanleiding tot een netto water- en electrolytenverplaatsing. Dit geeft een groter risico van bijwerkingen bij verkeerd gebruik (overdosering, niet in acht nemen van de contra-indicaties en waarschuwingen/voorzorgen); voorts is voorzichtigheid geboden bij combinatie met diuretica, lithium, hartglycosiden en calcium-instroomblokkers. Eventueel optredende aftenachtige laesies kunnen de diagnostiek en chirurgie van inflammatoir darmlijden nadelig beïnvloeden. Natriumfosfaat is in verband met een kleiner volume vocht makkelijker in te nemen dan macrogol/electrolyten. De kosten zijn vergelijkbaar.

Eigenschappen

Door de osmotische werking van de fosfaationen wordt vocht in het darmlumen vastgehouden, waardoor het fecale volume toeneemt en de feces zachter worden. Werking: na 1–2 uur.

Indicaties

Colonlavage voorafgaand aan diagnostisch onderzoek of chirurgisch ingrijpen.

Contra-indicaties

Megacolon. (Vermoeden van) ileus of subileus. Obstructie of perforatie van de darm. Acute buik. Actieve darmontsteking. Misselijkheid, braken, maagpijn. Congestief hartfalen. Gestoorde nierfunctie. Kinderen tot 15 jaar.

Zwangerschap/Lactatie

Teratogenese: Bij de mens, onvoldoende gegevens. Bij dieren schadelijk gebleken. *Advies:* Gebruik ontraden.

Bijwerkingen

Zeer vaak (> 10%): duizeligheid, misselijkheid, buikpijn, opgezet buik, diarree, rillingen, asthenie. Vaak (1-10%): hoofdpijn, braken, afwijkende colonoscopie (aftoïden, niet klinisch relevante, tijdelijke, puntvormige laesies rectosigmoïdaal), pijn op de borst. Soms (0,1-1%): dehydratie. Zeer zelden (< 0,01%): overgevoeligheid, hyperfosfatemie, hypocalciëmie, hypokaliëmie, hypernatriëmie, metabole acidose, spasme, paresthesie, bewustzijnsverlies, myocardinfarct, aritmieën, allergische dermatitis, spierkramp, acuut en chronisch nierfalen,, nierstenen.

Interacties

Voorzichtigheid is geboden bij combinatie met middelen die de elektrolytenhuishouding kunnen beïnvloeden, zoals calcium-instroomblokkeerders, diuretica en lithium en met hartglycosiden in verband met een mogelijk optreden van hypokaliëmie. De resorptie van gelijktijdig ingenomen geneesmiddelen wordt ernstig verstoord.

Waarschuwingen en voorzorgen

Asymptomatische hyperfosfatemie (zonder hypocalciëmie) kan voorkomen. Binnen 24 uur na inname daalt het fosfaatgehalte tot het niveau vóór de behandeling. Grote voorzichtigheid is geboden bij hartaandoeningen, zoutarm dieet, reeds bestaande elektrolytverstoringen en colostoma, omdat hyperfosfatemie, hypocalciëmie, hypokaliëmie en hypernatriëmie dehydratie en acidose kunnen optreden.

Overdosering

Symptomen: Excessieve doseringen bij darmobstructie of bij kinderen kunnen fataal zijn door de hyperfosfatemie, hypocalciëmie, hypernatriëmie en acidose.

Therapie: rehydratie, eventueel i.v. 10% calciumgluconaatoplossing.

Dosering

Volwassenen: In totaal tweemaal 45 ml innemen. De tijdstippen van inname zijn afhankelijk van de afspraak van de ingreep; tussen de 2 doses zit een periode van 12 uur. In het doseerschema zijn tevens aanvullende vochttoedieningen verwerkt. Totale vochtinname ca. 2 liter of (naar wens) meer.

De fosfaatoplossing verdunnen in een half glas koud water en meteen opdrinken, gevolgd door een vol glas koud water.